

ECOIS – Expertisecentrum Onderwijs & Innovatie Suriname – www.ecois.sr – info@ecois.sr

Bijlage 4:

Analyse Industrial Baseline Study 2018

Prompts: ECOIS, Responses: ChatGPT, Datum: mei 2026

Bronnen: verkrijgbaar via ECOIS

Een aantal jaren geleden heeft Staatsolie Suriname het internationale onderzoeksbureau DAI opdracht gegeven een onderzoek in te stellen naar de competitiviteit van het Surinaamse bedrijfsleven (met het oog op toekomstige exploitatie van olie op zee). M.i. zijn alleen een stel sheets verspreid (zie bijlage).

- 1. Weet je waar ik dit rapport kan vinden of heb je er meer inhoudelijke info over.*
- 2. Ik zou graag meer willen weten over de grafiek op pagina 14 van de sheets, bijv gehanteerde definities, meetmethode, dimensies.*
- 3. Wat kunnen de sheets (of beter nog: het originele rapport) ons leren over veranderingen die in het Surinaamse onderwijs nodig zijn?*
- 4. Hoe is het rapport destijds ontvangen, wat heeft staatsolie, cq de Surinaamse regering er verder mee gedaan?*

Ik denk dat je doelt op de zogeheten **Industrial Baseline Study** die [DAI International Development](#) in 2018 voor [Staatsolie](#) uitvoerde. Dat onderzoek was expliciet bedoeld om te bepalen in hoeverre Surinaamse bedrijven en instellingen voorbereid waren op deelname aan een toekomstige offshore olie- en gasindustrie.

1. Waar is het rapport te vinden, en wat weten we inhoudelijk?

Voor zover publiek zichtbaar lijkt het volledige rapport nooit officieel online gepubliceerd te zijn. Wat wél publiek beschikbaar is:

- een presentatie/slidedeck met de “bevindingen Industrial Baseline Study”
- enkele samenvattingen op de Staatsolie-website
- verwijzingen in artikelen over local content en workforce development.

De belangrijkste publieke ingang is deze pagina van Staatsolie:

- [Staatsolie informatiepagina – Presentatie bevindingen Industrial Baseline Study](#)

Daarnaast geeft DAI zelf een korte projectbeschrijving met verrassend veel inhoudelijke details. Daaruit blijkt onder meer dat:

- 203 Surinaamse bedrijven zijn onderzocht;
- 45 supply-chain categorieën zijn geanalyseerd;
- gebruik is gemaakt van surveys, interviews, workshops en een eigen “LCOM analysis”;
- er strategieën zijn opgesteld voor korte, middellange en lange termijn.

Dat suggereert dat er waarschijnlijk méér was dan alleen een powerpoint: vermoedelijk een intern hoofdrapport plus technische annexen.

Mogelijke routes om het volledige rapport te vinden

Er zijn een paar realistische opties:

1. rechtstreeks bij [Staatsolie](#) (afdeling Local Content / Corporate Affairs);
2. via [DAI](#);
3. via het Suriname Business Forum of VSB;
4. mogelijk als bijlage bij een donor- of consultancyportal, maar ik vond geen publieke PDF.

Mijn indruk: het rapport was strategisch gevoelig (competitiveness gaps, institutionele zwaktes, opleidingsachterstanden) en daarom waarschijnlijk slechts beperkt verspreid.

2. De grafiek op pagina 14: definities, methode, dimensies

Ik heb de specifieke slide zelf niet kunnen openen via de zoekresultaten, dus ik kan de exacte grafiek niet letterlijk analyseren zonder de bijlage. Maar uit de DAI-methodologie valt wel vrij goed af te leiden wat er waarschijnlijk achter zit.

DAI noemt expliciet:

- supplier competitiveness;
- risk analysis;
- stakeholder mapping;
- LCOM analysis;
- vergelijking tussen lokale capaciteit en offshore demand.

Bij dergelijke “industrial baseline” studies worden meestal meerdere dimensies gecombineerd, bijvoorbeeld:

Dimensie	Mogelijke indicatoren
Technische capaciteit	apparatuur, certificering, engineering
HSE compliance	veiligheidssystemen, ISO/API normen
Workforce	beschikbaarheid geschoold personeel
Financiële kracht	cashflow, bonding, krediet
Operational maturity	planning, QA/QC, delivery
Scale/readiness	vermogen om offshore volumes aan te kunnen
Local participation	lokaal eigenaarschap / employment

Vaak gebruikt DAI hiervoor maturity scales of competitiveness scores (bijv. 1–5). De grafiek op pagina 14 kan dus heel goed een:

- radar/spider chart,
- gap analysis,
- readiness matrix,
- of supplier segmentation zijn geweest.

Wat waarschijnlijk cruciaal is

De studie lijkt niet primair gekeken te hebben naar:

“Kunnen Surinaamse bedrijven iets leveren?”

maar eerder:

“Kunnen zij consistent leveren volgens offshore internationale standaarden?”

Dat is een wezenlijk ander criterium.

De offshore-industrie werkt immers met extreem hoge eisen aan:

- uptime,
- veiligheid,
- traceability,
- certificering,
- logistieke betrouwbaarheid.

Een bedrijf kan lokaal uitstekend functioneren maar tóch “niet competitieve” zijn in offshore termen.

Als je wilt

Als je de slides uploadt (of alleen pagina 14), kan ik:

- de grafiek reconstrueren,
 - de waarschijnlijk gebruikte definities afleiden,
 - de onderliggende methodologie uitleggen,
 - en aangeven hoe dit aansluit bij internationale local-content frameworks (Noorwegen, Guyana, Trinidad, Ghana enz.).
-

3. Wat leert dit rapport over noodzakelijk onderwijsbeleid?

Hier wordt het echt interessant.

De studie heeft vrij directe consequenties voor het Surinaamse onderwijs. Staatsolie verwijst daar later zelf expliciet naar.

Belangrijkste impliciete boodschap

Het probleem is niet alleen “meer onderwijs”, maar:

- mismatch tussen onderwijs en industriële standaarden;
- onvoldoende beroepsgerichte specialisatie;
- gebrek aan certificering en applied skills;
- zwakke aansluiting tussen school en supply chain.

Concrete onderwijsimplicaties

a. Sterkere technische beroepsvorming

De studie leidde mede tot het opzetten van een Oil & Gas-richting bij NATIN.

Dat wijst erop dat men tekorten zag in:

- mechanical maintenance,
- instrumentation,
- welding,
- process operations,
- offshore safety,
- logistics,
- industrial electrical systems.

b. Internationale certificering centraal

Niet alleen diploma's, maar:

- ISO,
- API,
- HSE,
- TBOSIET,
- QA/QC,
- compliance culture.

De offshore-industrie “koopt vertrouwen”, niet alleen arbeid.

c. Soft skills en industrial discipline

Veel local-content studies benadrukken:

- punctualiteit,
- documentatie,
- English proficiency,
- reporting,
- projectmanagement,
- safety culture.

Dat vereist een andere pedagogische cultuur dan traditioneel schools onderwijs.

d. Duale / werkplekgerichte opleiding

Een belangrijke implicatie is:

- onderwijsinstellingen kunnen dit niet alleen;
- bedrijven moeten co-producent van vaardigheden worden.

Dus:

- stages,
- apprenticeships,
- industry labs,
- joint curricula.

e. Middelbaar technisch onderwijs wordt strategisch

Interessant is dat het rapport impliciet suggereert dat:

een land niet alleen profiteert van offshore olie via royalties, maar vooral via menselijk kapitaal en supplier upgrading.

Dat maakt technisch beroepsonderwijs feitelijk onderdeel van industriebeleid.

4. Hoe werd het rapport ontvangen en wat is ermee gedaan?

Ontvangst

Publiek debat over het rapport zelf lijkt beperkt geweest te zijn. Dat is opvallend.

Waarschijnlijk omdat:

- offshore olie toen nog onzeker was;
- de focus lag op “de vondsten” zelf;
- de technische inhoud van local content weinig publieke aandacht kreeg.

Maar binnen beleids- en ondernemerskringen lijkt het rapport wél invloedrijk geweest.

Concrete vervolgstappen

a. Local content agenda

De studie werd een belangrijke basis voor Staatsolie’s latere local-contentbeleid.

b. Opleidingsprogramma’s

Onder meer:

- NATIN Oil & Gas Program;
- Blue Wave supplier development;
- offshore safety training;
- samenwerking met ROC Kop van Noord-Holland.

c. Supplier development

Er kwam meer nadruk op:

- supplier registration,
- prequalification,
- certificering,
- matchmaking met internationale operators.

d. Institutionele verschuiving

Er zijn aanwijzingen dat het Suriname Business Forum deels als local-contentplatform werd gezien.

Wat níet echt gebeurd lijkt

Wat opvalt is dat Suriname géén breed nationaal industrial policy programma lijkt te hebben opgezet vergelijkbaar met:

- Noorwegen,
- Trinidad,
- Maleisië,
- of zelfs Guyana.

Veel initiatieven lijken:

- versnipperd,
- projectmatig,
- of sterk afhankelijk van Staatsolie zelf.

Daardoor bestaat het risico dat:

- offshore productie wel groeit,
- maar de bredere economie beperkt meeprofiteert.

Dat is ironisch genoeg precies het soort risico dat zulke baseline studies proberen bloot te leggen.

Mijn indruk is dat dit onderzoek eigenlijk veel belangrijker is dan de meeste publieke discussies over olie in Suriname. Het gaat namelijk niet over olie-opbrengsten zelf, maar over de vraag:

“Heeft Suriname de institutionele en menselijke capaciteit om van olie een brede ontwikkelingsmotor te maken?”

En precies daar raken onderwijs, bedrijfsleven en staatscapaciteit elkaar.

Bron: ibs-findings-presentation_nov-2018.pdf

Bron: ibs page 14.pdf

Sorry, ik vergat de bijlagen.

Dank — nu wordt het veel concreter. De slides blijken inderdaad aanzienlijk informatiever te zijn dan ik aanvankelijk dacht. Ze geven bovendien vrij duidelijke aanwijzingen over de onderliggende methodologie.

1. Wat blijkt nu over het “originele rapport”?

De presentatie is duidelijk gebaseerd op een veel uitgebreider technisch rapport. Dat zie je aan:

- de systematische opbouw;
- de gebruikte classificaties;
- de kwantificering van local content;
- de verwijzingen naar assessment criteria;
- de gefaseerde strategieën;
- en de onderwijsanalyse.

Het rapport lijkt minstens drie componenten te hebben gehad:

1. **Industrial Baseline Study**
Analyse van Surinaamse bedrijven en supply chains.
2. **Local Content Strategy**
Strategie om deelname van Surinaamse bedrijven te vergroten.
3. **TVET & Higher Education Strategy**
Analyse van beroeps- en hoger onderwijs.

Dat betekent dat dit niet alleen een economisch rapport was, maar eigenlijk een geïntegreerde:

- industriepolitieke,
- arbeidsmarktgerichte,
- en onderwijsstrategische studie.

Dat is beleidsmatig belangrijk.

2. De grafiek op pagina 14: wat betekent die waarschijnlijk?

De slide zegt:

“The average competitiveness score was 4.9 indicating that many companies must address performance gaps”

De eigenlijke grafiek is in de tekstextractie verloren gegaan, maar uit de rest van het deck is de methodologie vrij goed te reconstrueren.

Wat is waarschijnlijk gemeten?

Vrij zeker géén “concurrentievermogen” in macro-economische zin.

Het gaat vrijwel zeker om:

supplier competitiveness for participation in offshore oil & gas supply chains.

Dus: hoe geschikt zijn Surinaamse bedrijven als leverancier voor internationale offshore operators.

Hoe is zo’n score doorgaans opgebouwd?

DAI gebruikt in andere landen vaak maturity frameworks met meerdere dimensies.

Waarschijnlijk iets als:

Dimensie	Betekenis
HSSE	veiligheidssystemen
Quality assurance	documentatie, procedures
Technical capability	apparatuur, vakbekwaamheid
Management systems	audits, planning
Financial capacity	cashflow, krediet
Human resources	gekwalificeerd personeel
Experience	eerdere grote projecten
Infrastructure	opslag, logistiek, ICT

De score 4.9 suggereert waarschijnlijk:

- een schaal van 1–10,
 - of een maturity index waarbij 10 “offshore ready” betekent.
-

Waarom is die score belangrijk?

De kernboodschap van de studie is eigenlijk:

Surinaamse bedrijven zijn niet “slecht”, maar grotendeels niet offshore-ready.

Dat verschil is essentieel.

De presentatie noemt expliciet problemen met:

- safety culture;
- procedures;
- audits;
- certifications;
- supply chain depth;
- managerial skills.

Dus het gaat niet primair om:

- intelligentie,
- ondernemerschap,
- of motivatie,

maar om:

- institutionele volwassenheid,
- standaardisatie,
- betrouwbaarheid,
- en compliance.

Dat is een heel andere diagnose.

3. Wat leren de slides over het Surinaamse onderwijs?

Eigenlijk verrassend veel.

Dit deel van de presentatie is inhoudelijk sterker dan veel officiële onderwijsnota's.

A. Het rapport ziet onderwijs als economische infrastructuur

Dat blijkt expliciet uit de strategie:

“Leverage local content as a catalyst for economic development”

en:

“Emphasize capacity building and upskilling of the private sector”

Onderwijs wordt dus niet gezien als:

- alleen sociale voorziening,
- of algemene vorming,

maar als:

productief systeem voor capability formation.

Dat is een vrij technocratische maar economisch krachtige visie.

B. De kernkritiek op het onderwijs

Slide 24 is misschien wel de belangrijkste slide van het hele deck.

Daar staan vier structurele problemen:

Probleem	Implicatie
Geen Competency Based Training	te theoretisch
Docenten verliezen contact met industrie verouderde kennis	
Onderfinanciering	geen moderne apparatuur
Slechte labs/workshops	onvoldoende praktijkervaring

Dat is een bijzonder scherpe diagnose.

C. Ze pleiten impliciet voor een ander onderwijsmodel

Het rapport stuurt duidelijk richting:

van:

- klassikaal,
- diploma-georiënteerd,
- aanbodgestuurd onderwijs,

naar:

- competency based,
- modulair,
- praktijkgericht,
- industry-linked onderwijs.

Dat is een fundamentele paradigkawisseling.

D. Interessant: men denkt in ecosystemen

Het rapport benadrukt:

- apprenticeships,
- supplier development,
- teacher training,
- curriculum development,
- industry coordination.

Dus onderwijs wordt niet gezien als een autonoom ministerieproces.

Men denkt eerder in:

nationaal capability ecosystem.

Dat is vrij modern ontwikkelingsdenken.

4. Wat is politiek/economisch misschien de belangrijkste boodschap?

Een cruciale slide is pagina 16.

Daar staat feitelijk:

Scenario	Lokale opbrengst
-----------------	-------------------------

regionale shore base	~2%
----------------------	-----

lokale shore base	~6%
-------------------	-----

Dus:

- zónder actieve capaciteitsopbouw lekt vrijwel alle waarde weg;
- olie alleen creëert nauwelijks brede ontwikkeling;
- lokale infrastructuur + skills zijn doorslaggevend.

Dat is een enorm belangrijke beleidsles.

5. Hoe werd het rapport opgevolgd?

De presentatie noemt concrete acties:

a. Supplier Registration Portal

Moest bedrijven:

- informeren,

- voorbereiden,
 - verbinden,
 - transparantie bieden.
-

b. TVET enhancement initiative

Heel concreet:

curriculum development
equipment
apprenticeship programs
teacher training

Dat betekent dat Staatsolie en operators feitelijk mede-actoren in onderwijsbeleid werden.

Dat is institutioneel interessant:

- een staatsoliebedrijf gaat mede beroepsonderwijs hervormen.
-

6. Wat valt achteraf op?

Met kennis van 2026 is het opvallend hoe accuraat sommige diagnoses waren.

De studie voorspelde impliciet:

- grote druk op skills;
- behoefte aan logistieke infrastructuur;
- tekort aan offshore-ready bedrijven;
- belang van supplier development;
- noodzaak van institutionele coördinatie.

Dat blijkt grotendeels uitgekomen.

7. Maar er zit ook een zwakte in de studie

De studie is sterk:

- technisch,
- supply-chain georiënteerd,
- economisch rationeel.

Maar relatief zwak op:

- bredere sociale ontwikkeling,
- ongelijkheid,
- regionale spreiding,
- politieke economie,
- governance risico's,
- corruption capture,
- Dutch disease effecten.

Met andere woorden:

het rapport behandelt vooral:

“Hoe maximaliseren we local participation?”

maar minder:

“Hoe voorkomen we dat de olie-economie de rest van het land vervormt?”

Dat is typisch voor industrial baseline studies.

8. Mijn voorlopige conclusie

Dit deck is eigenlijk veel belangrijker dan het eruitziet.

Het bevat een impliciete ontwikkelingsfilosofie:

1. olie op zichzelf ontwikkelt een land niet;
2. lokale capaciteit bepaalt de echte opbrengst;
3. onderwijs is economische infrastructuur;
4. supplier development is belangrijker dan alleen royalties;
5. institutionele coördinatie is cruciaal.

In zekere zin is dit minder een “oliepresentatie” dan een:

blauwdruk voor capability-based development in Suriname.

Wat versta je onder Dutch disease effecten?

De term *Dutch disease* (“Hollandse ziekte”) verwijst naar een economisch verschijnsel waarbij een land rijk wordt door natuurlijke hulpbronnen — olie, gas, goud — maar waarbij die rijkdom onbedoeld andere delen van de economie verzwakt.

De naam komt van de ontdekking van aardgas in Nederland in de jaren 60.

Het basismechanisme

Stel:

- Suriname krijgt enorme olie-inkomsten;
- veel buitenlandse valuta stroomt binnen;
- lonen en prijzen stijgen;
- overheid en olie-industrie gaan veel uitgeven.

Dan gebeurt vaak het volgende:

Sector	Effect
Olie/gas	groeit snel
Overheid	groeit
Bouw/logistiek	groeit
Industrie	verliest concurrentiekracht
Landbouw	krimpt

Export buiten olie wordt duur

Onderwijs/zorg personeel loopt weg naar olie

Dus:

de olie-sector “zuigt” kapitaal, talent en aandacht weg uit andere sectoren.

Waarom heet dit “disease”?

Omdat het paradoxaal is:

Een land wordt rijker...

maar economisch vaak minder divers en kwetsbaarder.

De klassieke symptomen

1. Sterke munt / dure economie

Door olie-inkomsten stijgt de wisselkoers (of de reële koopkracht).

Gevolg:

- lokale productie wordt duur;
- import wordt goedkoper;
- eigen industrie verliest terrein.

Bijvoorbeeld:

- kip uit Brazilië goedkoper dan lokale kip;
 - meubels uit China goedkoper dan Surinaamse productie.
-

2. Talentmigratie naar olie

Mensen verlaten:

- onderwijs,
- landbouw,
- industrie,
- overheid,

voor:

- offshore jobs,
- contractors,
- logistiek,
- consultancy.

Daardoor ontstaat elders een skills crisis.

3. Inflatie van lonen en vastgoed

In olie-economieën zie je vaak:

- dure huur;
- dure grond;
- hoge salarissen in bepaalde sectoren.

Kleine bedrijven kunnen dan moeilijk personeel houden.

4. Overheidsafhankelijkheid

De staat krijgt zoveel olie-inkomsten dat:

- belastinginning minder belangrijk wordt;
- hervormingen vertragen;
- cliëntelisme kan groeien.

Waarom is dit relevant voor Suriname?

Omdat de DAI-studie impliciet probeert Dutch disease te voorkomen.

Dat zie je bijvoorbeeld hier:

“The strategy aims ... focusing on transferable capabilities to ensure maximum spill-over into other industries”

Dat is eigenlijk een anti-Dutch disease strategie.

Men probeert:

- olie te gebruiken om andere sectoren sterker te maken;
- niet alleen om olie zelf te exploiteren.

Daarom hamert het rapport op:

Thema	Anti-Dutch disease functie
TVET	skills opbouwen buiten pure olie
Supplier development	lokale bedrijven versterken
Transferability	kennis bruikbaar maken elders
Logistics	infrastructuur met bredere waarde
Manufacturing support	spillovers creëren
Local content	voorkomen dat alles geïmporteerd wordt

Interessant detail

Veel mensen denken dat Dutch disease vooral een valutaprobleem is.

Maar moderne economen zien het steeds meer als:

een capability probleem.

Dus:

- als olie geen menselijk kapitaal opbouwt,
- geen industriële vaardigheden creëert,
- geen institutionele versterking oplevert,

dan blijft er na de olie weinig over.

Dat is precies waarom het onderwijsdeel van het DAI-rapport zo belangrijk is.

Landenvergelijking

Relatief succesvol

Norway

- investeerde zwaar in onderwijs;
- bouwde eigen leveranciersindustrie;
- sterke instituties;
- sovereign wealth fund.

Gemengd succes

Trinidad and Tobago

- wel industriële ontwikkeling;
- maar ook afhankelijkheid en volatiliteit.

Minder succesvol

Venezuela

- extreme afhankelijkheid;
- zwakke diversificatie;
- institutionele erosie.

Heel relevant vergelijkingsland

Guyana

Heeft momenteel vergelijkbare discussies als Suriname:

- local content;
- workforce shortages;
- inflatie;
- vastgoedprijzen;

- buitenlandse dominantie van supply chains.

In één zin

Dutch disease betekent:

een natuurlijke rijkdom maakt een land rijk in geld, maar armer in productieve diversiteit en institutionele balans — tenzij het land actief investeert in brede capability development.

Je gaf aan dat de eigenlijke grafiek uit ibs page 14 in de tekstextractie verloren is gegaan. Daarom geef ik hier een verbale beschrijving:

Titel: The average competitiveness score was 4.9 indicating that many companies must address performance gaps

Graph: Spider web, 6 concentric polygones, no scale indicated, looks like 0-6.

Categories (clockwise):

Category Value

Business Capacity 5.4

Cost and Prices 5.2

Market Experience 4.5

Workplace Safety 5.8

Quality Standards 5.8

Timeliness 2.5

Workforce Skills 3.8

Financial Standing 6.0

Business Inputs 5.1

Dank — met deze beschrijving valt de methodologie inderdaad veel beter te reconstrueren.

1. Wat stelt deze spider chart eigenlijk voor?

Dit is vrijwel zeker een vorm van:

supplier competitiveness assessment / capability maturity assessment.

DAI heeft blijkbaar bedrijven beoordeeld op negen dimensies die cruciaal zijn voor deelname aan offshore oil & gas supply chains.

De score lijkt — zoals je al vermoedt — op een schaal van ongeveer 0–6 te liggen.

Dat zou logisch zijn:

- 0 = afwezig,

- 6 = offshore-ready / internationaal competitief.

De gemiddelde score van 4.9 betekent dan:

- Surinaamse bedrijven functioneren redelijk in een nationale context,
 - maar vertonen substantiële gaps voor offshore internationale standaarden.
-

2. Belangrijke observatie: dit is géén “algemene bedrijfsanalyse”

De gekozen categorieën verraden heel duidelijk het perspectief van internationale operators.

Dit zijn namelijk typisch de risico-assessment categorieën van:

- Exxon,
- Total,
- Shell,
- Apache,
- SBM,
- Schlumberger,
enz.

De vraag is niet:

“Is dit een goed Surinaams bedrijf?”

maar:

“Kunnen wij dit bedrijf veilig en betrouwbaar opnemen in een offshore supply chain?”

Dat is een veel strengere norm.

3. Interpretatie per categorie

a. Business Capacity — 5.4

Waarschijnlijk:

- organisatorische capaciteit;
- managementstructuur;
- operationeel vermogen;
- schaalbaarheid.

Interpretatie:

Surinaamse bedrijven worden gezien als behoorlijk ondernemend en flexibel.

Dat sluit aan bij slide 15:

“Demonstrated flexibility and adaptability”

b. Cost and Prices — 5.2

Interessant hoog.

Dat suggereert:

- bedrijven zijn prijscompetitief;
- lokale diensten kunnen relatief goedkoop zijn;
- mogelijk lage loonkosten.

Maar offshore industrie kijkt niet alleen naar prijs.

c. Market Experience — 4.5

Middelmatig.

Waarschijnlijk:

- beperkte ervaring met:
 - grote internationale projecten;
 - EPC-contracts;
 - offshore procurement;
 - complex QA/QC.

Dat wordt expliciet genoemd:

“Lack of understanding of offshore oil & gas industry”

d. Workplace Safety — 5.8

Heel interessant.

Dit suggereert dat:

- bedrijven formeel veiligheidsbewust zijn;
- of relatief goed scoren op basale safety procedures.

Maar hier zit mogelijk een paradox.

Want slide 15 zegt tegelijk:

“Inadequate safety processes and lack of safety culture”

Mogelijke verklaring:

- papierwerk/procedures aanwezig;
- maar safety culture nog niet diep geïnternaliseerd.

Dat zie je vaak in developing supply chains.

e. Quality Standards — 5.8

Opvallend hoog.

Mogelijke interpretatie:

- bedrijven begrijpen kwaliteitseisen;
- sommige firms hebben al ISO-achtige structuren;
- of ervaring met mijnbouw/infrastructuurprojecten.

Maar:

kwaliteitssystemen kunnen aanwezig zijn zonder offshore maturity.

f. Timeliness — 2.5

Dit is waarschijnlijk de meest vernietigende score van allemaal.

In offshore supply chains is timing cruciaal.

Vertraging betekent:

- rigs die miljoenen per dag kosten;
- stilgevallen operaties;
- enorme contractrisico's.

Deze lage score suggereert waarschijnlijk:

- logistieke problemen;
- importvertragingen;
- zwakke planning;
- bureaucratische frictie;

- beperkte projectdiscipline.

Dit kan voor operators een absolute dealbreaker zijn.

En het verklaart mogelijk waarom het rapport zo sterk hamert op:

- logistics,
- warehousing,
- shore base infrastructure.

g. Workforce Skills — 3.8

Dit sluit perfect aan bij het onderwijsdeel van het rapport.

Blijkbaar concludeerde DAI:

- er is arbeidspotentieel,
- maar onvoldoende offshore-ready skills.

Belangrijk:

dit gaat waarschijnlijk niet alleen om technische skills.

Maar ook:

- reporting;
- documentation;
- English;
- HSSE;
- QA/QC;
- maintenance discipline;
- supervisory capability.

h. Financial Standing — 6.0

Dit is fascinerend.

Blijkbaar vond DAI dat:

- veel bedrijven financieel gezond zijn,
- of toegang hebben tot kapitaal.

Dat verrast enigszins.

Mogelijke verklaring:

Suriname had al ervaring met:

- mijnbouw;
- infrastructuur;
- handelsbedrijven;
- import/logistiek.

Dus sommige firms hadden kapitaalbasis, maar nog niet offshore maturity.

i. Business Inputs — 5.1

Waarschijnlijk:

- toegang tot leveranciers;
- ICT;
- materialen;
- kantoorstructuren;
- ondersteunende diensten.

Maar slide 15 nuanceert dit:

“Lack of supply chain depth (most inputs imported)”

Dus:

basisinputs aanwezig,
maar beperkte industriële diepgang.

4. Wat is de diepere betekenis van deze grafiek?

De grafiek laat eigenlijk zien dat Suriname in 2018:

relatief sterk was in:

- ondernemerschap;
- flexibiliteit;
- financiële basis;
- basale business capability.

maar zwak in:

- industrial discipline;

- execution reliability;
- workforce specialization;
- operational systems.

Dat is een klassiek patroon in opkomende olie-economieën.

5. Waarom is “Timeliness” zo extreem belangrijk?

Ik denk eerlijk gezegd dat dit misschien de kernvariabele van de hele studie is.

Offshore industrie draait om:

- planning,
- uptime,
- predictability.

Niet alleen om technische capaciteit.

Een leverancier die:

- goed werk levert,
- maar drie weken te laat,

kan offshore waardeloos zijn.

Dus die 2.5 betekent mogelijk:

Surinaamse bedrijven werden gezien als onvoldoende betrouwbaar in execution.

Dat heeft enorme implicaties voor:

- onderwijs;
 - management training;
 - supply chain modernization;
 - digitalization;
 - logistiek;
 - governance.
-

6. Onderwijskundig is dit misschien de belangrijkste les

De grafiek suggereert impliciet dat het probleem niet alleen “kennis” is.

Maar:

professionele cultuur.

Daarom legt het rapport zoveel nadruk op:

- competency based training;
- apprenticeships;
- teacher industry exposure;
- safety culture;
- procedures;
- audits.

Men probeert eigenlijk:

een industriële werkcultuur op te bouwen.

Dat is veel fundamenteeler dan alleen technische scholing.

7. Interessante verborgen spanning in het rapport

Er zit een impliciete spanning tussen twee ontwikkelingsmodellen:

Model	Focus
Klassieke ontwikkelingsstaat	brede nationale opbouw
Offshore local-content model	supplier readiness

DAI zit duidelijk dichterbij het tweede model.

Daardoor krijgt onderwijs vooral waarde als:

- arbeidsmarktinstrument;
- capability system;
- supplier enabler.

Minder als:

- burgerschapsvorming;
- culturele ontwikkeling;
- sociale emancipatie.

Dat is beleidsmatig een belangrijk onderscheid.

Sorry, ik gaf aan: Graph: Spider web, 6 concentric polygones, no scale indicated, looks like 0-6. Maar de buitenste polygoon bevat geen meetpunten. De schaal lijkt dus op 0-7 (of misschien wel 1-7). Leidt dit tot aanpassingen in bovenstaande opmerkingen?

Ja — dat verandert de interpretatie subtiel maar betekenisvol.

Als de buitenste polygoon géén meetpunten bevat, dan is de schaal waarschijnlijk inderdaad:

- 1–7
of
- 0–7 met 7 als maximale rand.

En dat maakt de scores iets minder negatief dan ik eerder suggereerde.

1. Wat verandert er inhoudelijk?

Bij een 0–6 schaal

was 4.9 ongeveer:

$$\frac{4.9}{6} \approx 82\%$$

Dat zou vrij sterk zijn.

Bij een 1–7 schaal

wordt 4.9 eerder:

$$\frac{4.9 - 1}{6} \approx 65\%$$

of intuïtief:

middelmatig tot redelijk.

Dat past eigenlijk béter bij de rest van het rapport.

2. Dit sluit beter aan op de toon van de presentatie

De presentatie zegt namelijk niet:

“bedrijven zijn zwak”

maar eerder:

“bedrijven hebben duidelijke performance gaps”.

Dat is een genuanceerder oordeel.

En dat past beter bij:

- redelijke basiscapaciteit;
- maar onvoldoende offshore maturity.

3. De relatieve verschillen blijven belangrijker dan de absolute schaal

Eigenlijk is het meest interessante niet het gemiddelde 4.9, maar de spreiding tussen dimensies.

Die vertelt het echte verhaal:

Hoog

Laag

Financial Standing Timeliness

Workplace Safety Workforce Skills

Quality Standards Market Experience

Dat suggereert een economie die:

- ondernemend is,
- kapitaal heeft,
- basale structuren heeft,

maar:

- nog onvoldoende geïntegreerd is in internationale high-performance supply chains.

4. “Timeliness” blijft extreem laag

Zelfs bij een 1–7 schaal blijft:

$2.5/7 \approx 36\%$

Dus die score blijft uitzonderlijk problematisch.

Dat bevestigt dat DAI waarschijnlijk grote zorgen had over:

- leverbetrouwbaarheid;
- projectmanagement;
- logistieke efficiëntie;
- doorlooptijden;
- operationele discipline.

En offshore operators zijn hier obsessief gevoelig voor.

5. Ook “Workforce Skills” wordt nu beter interpreteerbaar

Bij 3.8 op 7:

- niet desastreus,
- maar duidelijk onvoldoende voor offshore standards.

Dat past exact bij slide 24 over:

- verouderde curricula;
 - zwakke labs;
 - gebrek aan CBT;
 - onvoldoende industry linkage.
-

6. De grafiek lijkt nu sterk op een maturity model

Ik vermoed steeds sterker dat DAI impliciet werkte met iets als:

Score Betekenis

- 1–2 weak capability
- 3–4 emerging capability
- 5 moderate competitiveness
- 6 strong competitiveness
- 7 international/offshore ready

Dat zou goed verklaren waarom:

- 4.9 als “average competitiveness” wordt gepresenteerd;
- maar tegelijk veel gaps worden benadrukt.

7. Dat verandert ook iets aan de onderwijsinterpretatie

Mijn eerdere lezing legde misschien iets te veel nadruk op “tekort”.

Maar bij een 1–7 schaal lijkt het rapport eerder te zeggen:

Suriname heeft een bruikbare basis, maar moet versneld upgraden.

Dus:

- niet “from zero”;
- wel “not yet offshore competitive”.

Dat is beleidsmatig een groot verschil.

8. Eigenlijk zegt de grafiek iets optimistischs

De studie lijkt impliciet te stellen:

Suriname heeft:

- ondernemers;
- bedrijven;
- financiële basis;
- adaptiviteit;
- enige kwaliteitscultuur.

Maar mist:

- schaal;
- industrial discipline;
- offshore ervaring;
- gespecialiseerde skills;
- execution reliability.

Dat is fundamenteel anders dan een situatie waarin er nauwelijks private-sectorcapaciteit bestaat.

En dat verklaart ook waarom DAI zo sterk inzet op:

- supplier upgrading;
- TVET enhancement;

- partnerships;
- apprenticeships;
- local-foreign JVs.

9. Mijn bijgewerkte samenvatting

Met een vermoedelijke 1–7 schaal zou ik de spider chart nu lezen als:

“De Surinaamse private sector beschikt over een redelijke basiscompetentie, maar heeft significante upgrading nodig om betrouwbaar te functioneren binnen internationale offshore supply chains.”

Dat is iets milder — en waarschijnlijk accurater — dan mijn eerdere interpretatie.

Toch begrijp ik dat "iets milder" niet goed. Als alle scores eerst op een schaal van zes geïnterpreteerd zijn en vervolgens op een schaal van zeven, dan gaan alle relatieve scores er toch op achteruit?

Je hebt helemaal gelijk — mijn formulering “iets milder” was onjuist. Dank voor de correctie.

Als dezelfde absolute scores op een grotere schaal worden geplaatst, dan worden de relatieve prestaties inderdaad lager, niet hoger.

Dus:

Score Op schaal 0–6 Op schaal 0–7

4.9	82%	70%
5.8	97%	83%
3.8	63%	54%
2.5	42%	36%

De implicatie is dus precies het omgekeerde van wat ik schreef:

de bedrijven scoren relatief zwakker als de schaal 0–7 is.

Wat betekent dat inhoudelijk?

Dat versterkt eigenlijk de centrale boodschap van het rapport:

- Surinaamse bedrijven hadden wel een basis,

- maar zaten nog duidelijk onder offshore-ready niveau.

En dan wordt vooral zichtbaar hoe problematisch sommige dimensies waren.

Vooral “Timeliness” wordt dan echt zorgwekkend

Bij een schaal van 7 is 2.5 niet “matig”, maar ronduit laag.

Dat suggereert dat DAI ernstige twijfels had over:

- leverbetrouwbaarheid;
- planning;
- logistieke efficiëntie;
- projectdiscipline;
- execution capability.

Voor offshore operators is dat cruciaal.

In die sector kan een vertraging:

- miljoenen dollars per dag kosten;
 - veiligheidsrisico's vergroten;
 - hele ketens stilleggen.
-

Ook “Workforce Skills” wordt zwakker

3.8 op 7 betekent:

- een bruikbare basis,
- maar duidelijk onvoldoende gespecialiseerde capaciteit.

Dat sluit nóg sterker aan op slide 24 over:

- verouderde curricula;
 - zwakke praktijkvoorzieningen;
 - onvoldoende industry exposure;
 - gebrek aan competency-based training.
-

Interessant gevolg: de hoge scores zijn dan óók relatief bescheidener

Zelfs:

- Workplace Safety = 5.8
- Quality Standards = 5.8
- Financial Standing = 6.0

zijn dan niet “excellent”, maar eerder:

redelijk goed, maar niet wereldklasse.

Dat past eigenlijk beter bij de rest van de presentatie, die voortdurend benadrukt:

- performance gaps;
- upgrading;
- supplier development;
- training;
- partnerships.

Mijn gecorrigeerde interpretatie

Bij een schaal van 0–7 of 1–7 leest de spider chart eerder als:

“De Surinaamse private sector beschikt over een beperkte tot matige competitiviteit voor offshore supply chains, met vooral ernstige tekorten in timeliness, workforce skills en internationale marktgereedheid.”

Dat is dus strenger — niet milder — dan bij een 0–6 interpretatie.

Je observatie klopt volledig.